

Ympäristö- ja rakennuslautakunta 24.10.2024 § 128

§ 128

Espoon ympäristönsuojeluviranomaisen lausunto Uudenmaan vesihuollon alueellisen yleissuunnitelman 2024 luonnoksesta

Valmistelijat / lisätiedot:
Airola Johanna

etunimi.p.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Ympäristöjohtaja Söderman Tarja

Espoon ympäristönsuojeluviranomainen pitää yleissuunnitelmaa hyvänä. Suunnitelma on tärkeä etsittäessä kokonaisvaltaisesti ympäristön kannalta parasta ratkaisua. Vaihtoehto JVVE1 on paras sekä ympäristövaikutusten että toteutettavuuden ja kokonaiskustannusten kannalta, koska se vähentää kokonaiskuormitusta jätevedenkäsittelyn tehostuessa ja pistekuormitusta joki- ja sisävesistöissä.

Jatkosuunnittelussa on tärkeää ottaa huomioon, että sekaviemäriverkoston eriyttäminen lisää kuormitusta lähivesiin. Helsingin kaupungin ja HSY:n julkaisemattomassa tutkimuksessa 2024 sekaviemäröinnin ja erillisviiemäröinnin vertailusta ja vaikutusten arvioinnista havaittiin, että eriyttäminen lisää Helsingissä ja sen ympäristössä kuormitusta, jos hulevedet johdetaan puhdistamatta ympäristöön eikä enää käsitellä puhdistamalla. Suojaisten merenlahtien ja kaupunkipurojen veden laatu heikkenee nykyistä huomattavasti suuremman kuormituksen vuoksi samalla kun kuormitus mereen pienenee. Tiiviissä kaupunkiympäristössä on vaikeaa toteuttaa riittäviä huleveden käsittelyrakenteita.

Käsittely

Päätös

Ympäristö- ja rakennuslautakunta:

Esittelijän ehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Selostus

Yleissuunnitelman asema, jätevedenpuhdistuksen nykytilanne ja tulevaisuuden vaatimukset

Kansallisen vesihuoltouudistuksen ohella ja tueksi on ELY-keskuksen johdolla valmisteltu Itäisen ja eteläisen Suomen vesihuoltostrategia 2050. Uudenmaan vesihuollon alueellinen yleissuunnitelma on strategian pohjalta laaditun Uudenmaan toimenpidesuunnitelman mukaisen yhteistyö-

ja organisaatiomallien syventämisen toimenpiteiden toimenpide. Suunnitelmaluonnoksen liitteeseen pääsee lataamaan [tästä linkistä](#). Yleissuunnitelman tavoitteena on laatia Uudenmaan alueen vesihuoltotoimijoiden yhteinen pitkän aikavälin tekninen tarvesuunnitelma kasvavalle Uudellemaalle.

Tällä hetkellä suuri osa Uudenmaan alueella muodostuvista jätevesistä johdetaan HSY:n Viikinmäen ja Blominmäen jätevedenpuhdistamoille. HSY:n jäsenkuntien lisäksi jätevettä otetaan vastaan KUVES:in liittyjäkunnista, Kirkkonummen vedeltä, Sipoon Vedeltä sekä vesiosuuskunnilta.

Alueen kunnallisille vesihuoltolaitoksille suunnatun kyselyn perusteella HSY tulee tarvitsemaan lisää jätevesien puhdistus- ja viemärintikapasiteettia. Lisäksi tiedetään, että tulevaisuudessa jätevesien käsittelyvaatimukset tulevat kasvamaan yhdyskuntajätevesidirektiivin myötä (80 % kokonaistypenpoistoteho, energianeutraaliusvaatimus ja mahdolliset mikroepäpuhtauksien poistovaatimukset). HSY:n nykyiset puhdistamot pitää saneerata aikanaan vastaamaan näitä vaatimuksia.

Pääkaupunkiseudun suunnitteluvaihtoehdot

JVVE0: Jätevedenkäsittelyn ja johtamisen kehittäminen

Viikinmäen ja Blominmäen jätevedenpuhdistamojen välille rakennetaan siirtoyhteys, jonka avulla puhdistamoiden välistä kuormitusta voidaan tasata. Siirtoyhteyden kapasiteetin on oletettu olevan n. 34 000 m³/d. Viikinmäen ja Blominmäen puhdistamojen nykyinen kapasiteetti maksimoidaan ja molempia puhdistamoita saneerataan. Lisäksi on huomioitava mahdollinen haitta-aineiden poistovelvoite ja siitä aiheutuvat toimenpiteet. Erillisviemäriverkoston vuotovesiä saadaan merkittävästi vähennettyä ja se yhdessä sekavesiviemäriverkon eriyttämisen etenemisen kanssa johtaa siihen, että kolmatta puhdistamoa ei tarvita vuoteen 2050 mennessä. Viikinmäen ja Blominmäen puhdistamoiden saneeraus sisältäisi kapasiteetin kasvattamisen optimoimalla prosesseja ja rakentamalla uusia käsittelylinjoja sekä mikroepäpuhtauksien poiston tehostamisen puhdistamoa laajentamalla.

JVVE1: Jätevedenkäsittelyn ja johtamisen kehittäminen ja kolmas jätevedenpuhdistamo

Vaihtoehdon JVVE0 toimenpiteet toteutetaan. Lisäksi rakennetaan kolmas jätevedenpuhdistamo, koska erillisviemäriverkoston vuotovesien vähentäminen ja sekavesiviemäriverkoston eriyttäminen ei onnistu vähentämään puhdistamoiden kuormitusta riittävästi. Puhdistamo rakennetaan yhteispuhdistamona KUVES:n ja Sipoon kanssa. Puhdistamon kokoluokka on oletettu olevan karkeasti n. 150 000 m³/d, josta n. 60 % tulisi HSY:n vesille, 15 % KUVES vesille, 5 % Sipoon vesille ja 20 % muille mahdollisille liittyjille tai varaukseksi kallioiloihin. Puhdistamo rakennetaan kalliopuhdistamona Östersundomin alueelle, jolloin se vaatii myös erillisen purkutunnelin ja kallioon rakennetun purkupumppaamon. Meriviemäriä eli kalliontunnelia jatketaan Pihlajamäen pumppaamolta uudelle jätevedenpuhdistamolle.

Suunnitteluvaihtoehtojen vertailu

Yleissuunnitelmassa on arvioitu näitä vaihtoehtoja. Parhaana pidetään vaihtoehtoa JVVE1, koska se on toteutettavuuden ja kokonaiskustannusten kannalta kaikkein järkevin ratkaisu HSY, KUVES ja Sipoon kasvavien jätevesimäärien käsittelemiseksi.

JVVE0-vaihtoehto tulee toteuttaa joka tapauksessa, koska olemassa olevia jätevedenpuhdistamoita tulee kehittää yhdyskuntajätevesidirektiivin vaatimusten mukaisesti ja niiden kapasiteettia ja kuormituksen jakoa tulee parantaa. JVVE0:n investoinnit ovat yhteensä 335 milj. €. Vaihtoehdossa JVVE1 tulee lisäksi kolmannen puhdistamon investointi, jossa HSY:n osuus olisi vesimäärien perusteella jaettuna arviolta n. 410 milj. €. Se vastaa n. 74 % investoinnin kokonaiskustannuksista. KUVES:in ja Sipoon ratkaisut vaikuttavat myös HSY:n kolmannen jätevedenpuhdistamon toteutumiseen.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

Tiedoksi

Etelä-Savon ELY-keskus